

M.-s. 1297

Am F.
R

2197.6

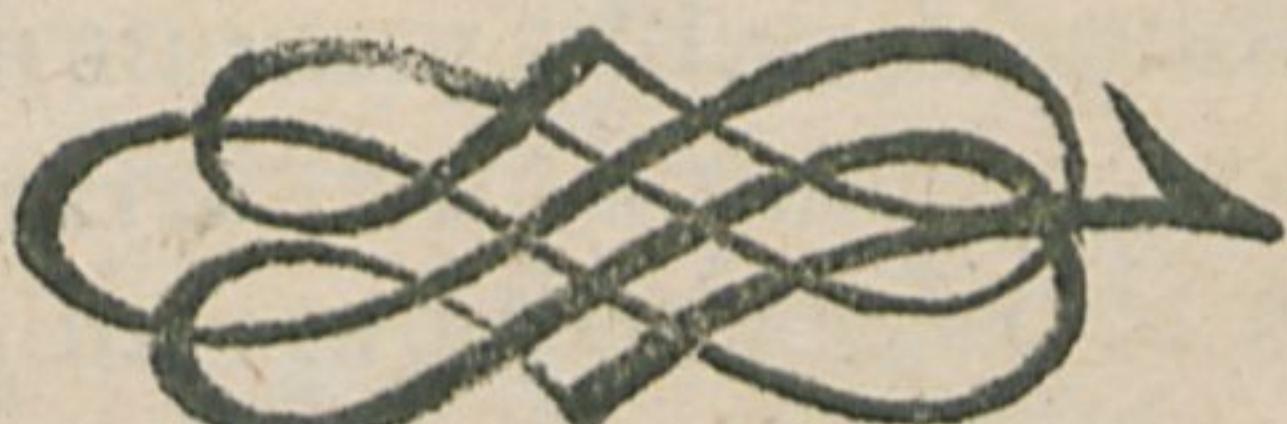
F. A. 3 Maay
1831 oho

4

PSALMVS LXXIX
DEVS VENERVNT
GENTES &c. CARM^I_E
NE REDDITVS.

PER MELCHIOREM
Stollium Zeopolitanum.

VVITTEBERGÆ
EXCVDEBAT IOHANNES
CRATO.
ANNO M. D. LIII.

GENERO SO AC PRÆSTANT IDOMINO, DOMINO

Casparo Vlrico Comiti à Reinstein, Domino in
Planckenburg, omnium utilium artium ac doctrina-
rum Mecænati Clementissimo.

S. P. D.

Agnæ quidem res est, Generosissime Co-
mes, & inter exempla fortitudinis non
postrema referenda, præsertim in tantis
præsentium temporum periculis, hominem
multis ingentibus doloribus ac curis cir-
cumseptum, sic animum suum moderari posse, ut nec ni-
mio dolore aspectu multorum tristium spectaculo-
rum opprimatur, nec nimia securitate quasi in trun-
cum sensu & ratione carentem degeneret. Illam uero
mediocritatem in perferendis ærumnis paucis com-
munem experimur. Videmus enim nonnunquam non
tantum eos, qui rudes, & absque certo uirtutum freno
ac cæterarum utilium doctrinarum fundamento in
publico uiuunt, multis magnis & uarijs affectuum
confusionibus exagitari, sed etiam eos ipsos, qui me-
liori ac certiori rerum cognitione cæteris præludent,
aspectu & consideratione tantorum malorum in
magnam admirationem adduci, & quidem quasi stu-
pefieri. Et est certè tanta hominum imbecillitas, ut,
quæ si non singulari præsentia Dei, & ipso filio Dei

A ij defens-

defendente & conseruante nos, gubernaretur, quantum
tumuis nostra consilia ac omnes nerui contra lucta-
rentur, tamen nimia tantarum calamitatum mole op-
primeretur, ut & ipse filius Dei inquit. Sine me nihil
potestis facere. Item, Venite ad me omnes qui labora-
ti & onerati estis, ego reficiam uos. Hæc & similia di-
cta ostendunt ac docent in omnibus periculis a solo
Deo auxilium esse petendum, & quod sine ipsius au-
xilio nihil constet, nihil sit firmum et ratum. Tenende
igitur sunt & ipsæ promissiones omnium honorum
corporalium & spiritualium, quæ nos excitent ad in-
uocationem, & certificant nos de præsentia & auxilio
Dei, ac cogitemus mandatum Dei esse, ut illum inuo-
cemus & celebremus, ac per filium suum omnia quæ
ab ipso petimus, nos certò assicuturos firmiter statua-
mus. Quæ bona, & si nonnunqz differuntur, tamen
non abiectis remis nos ipsos in dubitationem præci-
pitamus, ut cogitemus nos non a Deo curari, & no-
stram inuocationem esse inanem et fabulosum sonitū,
sed commendemus nos ipsi uoluntati Dei, ut Esaiæ
dicitur: In silentio & spe erit fortitudo uestra. Et per-
spicue etiam ipse filius Dei nostram inuocationem &
præcipit & approbat cum dicit. Quicquid petieritis
patrem in nomine meo, hoc dabit uobis. Item, Scit
pater uester cœlestis quid uobis opus fit antequam
oratis. Et additur simul promissio huic mandato,
quod uelit nobis opitulari, quod nostra inuocatio de-
beat esse certa & firma. Quare cum præsertim hoc
tem-

tempore homini maximè necessarium sit, multorum
insignium testimoniorum & exemplorum de Deo, de
prudentia, de promissionibus ac omnibus ipsius be-
neficij, consideratione contra ea communia pericula
instructum esse, sunt multæ passim regulæ in Prophe-
ticis & Apostolicis libris, quæ & ipsis etiam exemplis
nobis ostendunt, quomodo nos præparemus ad in-
uocationem Dei, & ad petitionem & gratiarum actio-
nem pro acceptis iam beneficijs. Habemus præcipu-
um & maximè perspicuum in hoc pietatis exercitio
Dauidem Regem & Prophetam, ad cuius doctrinam
& ipsa etiam pietatis exempla, nostra imitatio potissi-
mū transferri debet, clamemus, & inuocemus Deum
cum ipso Dauide clamante. Adiuua nos Deus salu-
taris noster, propter gloriam nominis tui domine li-
bera nos, custodi ac conserua nos, qui propter nomen
tuum, propter ueram tui agnitionem & confessionem
affligimur & opprimimur. Item, Sicut oculi seruo-
rum directi in dominos suos, & sicut oculi ancillæ in
dominam, ita oculi nostri directi sunt ad dominum
Deum nostrum donec misereatur nostri. His & si-
milibus dictis nos iam in tanta confusione sustente-
mus & auxilium à Deo petamus, ne sinat nos deleri.
Congruus huic tempori Psalmus extat eiusdem Da-
uidis rogantis pro Ecclesia sui temporis, quem, Ge-
nerosissime Comes, tuæ præstantiæ qualicunq; Car-
mine redditum dedico, & quanquam illud ipsum ge-
nus carminis per se tenue est, tamien ob ipsum rei ar-

A ij gumentum

gumentum quod præcipuum est, tuæ præstantiæ gra-
tum fore spero, & oro simul, ut hanc meam tenuita-
tem boni consulas, & si quid uel à conuenientia carmi-
ni uel ipsi rei argumento debita aberrasse deprehen-
detur, meum tamen animum, cuius intentio ardenti-
or fuit, quam ut fortassis expressa est, æquo iudicio ad
explicationem huius admitti debere iudico. Oro eti-
am eternum Deum, patrem Domini nostri Iesu Chri-
sti, ut nos qui ipsius Ecclesiola sumus, & statum poli-
tiæ aliquem quietum, qui sit hospitium Ecclesiæ, &
omnes scholas, bonas & ueras de ipso & alias toti com-
muni uitæ utiles doctrinas amplectentes, regat, con-
seruet, & erudiat, nec sinat omnia tantis bellorum &
aliorum diaboli furorum incendijs euerti. Sed conser-
uet aliqua hospitiola, in quibus Ecclesia, quæ sine his
domicilijs in hac uita esse non potest, Deum celebret,
& ipsi grata faciat.

Tuæ præstantiæ

deditissimus

Melchior Stollius.

SVmme Deus qui nos tibi sanctum' colligis agmen,
Pectora te cuius plena timore colant.
Noticias hominem de te sic spargis in omnem,
His monitus uerum qui sciat esse Deum.
Coetus & est aliquis, certè tamen ipse pusillus,
Sincera faciat qui tibi grata fide.
Hic quia, naturæ quantum non moribus obstat
Casus, ad acceptum se tibi flectit iter.
Reddere quosq; tibi decet hos meditatur honores,
Amplectens Gnatū uerba crucemq; tui.
Sed pater ecce graues tua quas hæc agmina curas,
Hoc ardent studio dum Pietatis, habent.
Nam siquidem stabili retinent tua dogmata cultu,
Iussa ministerij quos tua sacra docent,
Interea gentes contra tua uerba rebelles
Surgunt, & Gnatū turba inimico tuo.
Cæde tui poscunt studiosum Nominis agmen,
Armataq; ruunt in tua templo manu.
Templa tui turbant Gnatīq; altaria uastant,
Hostis & officium dicit hoc esse suum.
Nec Deus illa tuis parcit petulantia seruis,
Qui tua uulgandi dogmata munus habent.
Sed quoq; supplicijs miserè tractantur, in ipsos
Sufficiens quisquam nec dolor esse potest.
Dilacerant sanctos, & cæsa cadauera coruis,
Obuia prædisequis esca uoranda iacent.
Exhaustas æstu fusioq; cruento paludes
Agminis electi turba cruenta replet.

Corpora

Corpora sparguntur passim non digna sepultu,
Pectus inhumanum tam furor hostis agit.
Sic habet in coetu tragicī spectacula lusus
Summe pater gens hæc seditiosa tuo.
Iusta nec est ipsis tam sœui causa furoris,
Te nisi quod uerum credit amatq; Deum.
Sed quæ nos poterit furiosi insania mundi
Totius à uera trudere luce Dei:
Consimiles unquam cuius ualuere Tyranni
Conatus, hostem qui petiere Deum.
Cuius adhuc leuibus mens tam uolat ardua pennis,
Qui petat armata Numinæ celsa manu.
Ah quam faliā hominum lactat persuasio mentes,
Viribus excelleis dum sibi quisq; placet.
Quilibet insignes in se miratur honores
Ingenij spectans dona superba sui.
Stercore nostra tamen cum constent semina putri,
Primus & ipse pater sordida massa fuit.
Fucus at hic animis hominum speciosus inhæret,
Quem Stygij dederant uerba Draconis Adæ.
Nempe Dīs similes fore, si pulcherrima carpant
Poma, tamen uetitæ quæ arboris esse sciunt.
Sed pater his blandis conuictus deniq; uerbis
Naturæ excellens perdit edendo decus.
Hinc est ira Dei morsu inflammata dolendo,
Exitij nobis hinc genus omne uenit.
Et quorum exhibito mens non est dedita Christo,
Quem stabili celebrat credula turba fide.

Hi

Hi nulla domiti morum rectrice uagantur,
Arbitrio turbans omnia quisq; suo.
Omnia confuso furor hic æqualia censet
Ordine, distinctum quem Deus esse iubet.
Vult quia naturas à se differre creatas,
Semina quæ ex ipso prima creante tenent.
Libera mens quod sit, nec causis arcta secundis,
Sparsit ut errores stoica turba suos.
Cumq; simul constet rerum natura per ipsum,
Cuius & abstracta tota periret ope.
Præcipue siquidem nos indelebilis omnes
Condita diuinæ mentis imago sumus.
Idoliscq; coli solus uult ipse remotis,
Monstrat ut hunc nobis lex patefacta Deum.
Et qui mandato Dominum uenerantur honore,
Claudit in amplexus hos pater ipse suos.
Turba sed huic fremitu quæ sese opponit, & ipsum
Nititur è cœlo præcipitare Deum.
Fulmine decumbet proprij quassata furoris,
Et fiet Stygio præda petita Duci.
Sed licet his uiuunt breuibus fœliciter annis,
Interea cœtu pace carente Dei.
Præscriptam poterunt tamen haud excedere metam,
Tempora quæ tanti certa furoris habet.
Viuere laxato quia sic solet impia freno
Turba, super stabilis quam manet ira Dei.
Sed pater extinguant ne sanctum funditus agmen,
Crescit in assiduas dum dolor ille moras.

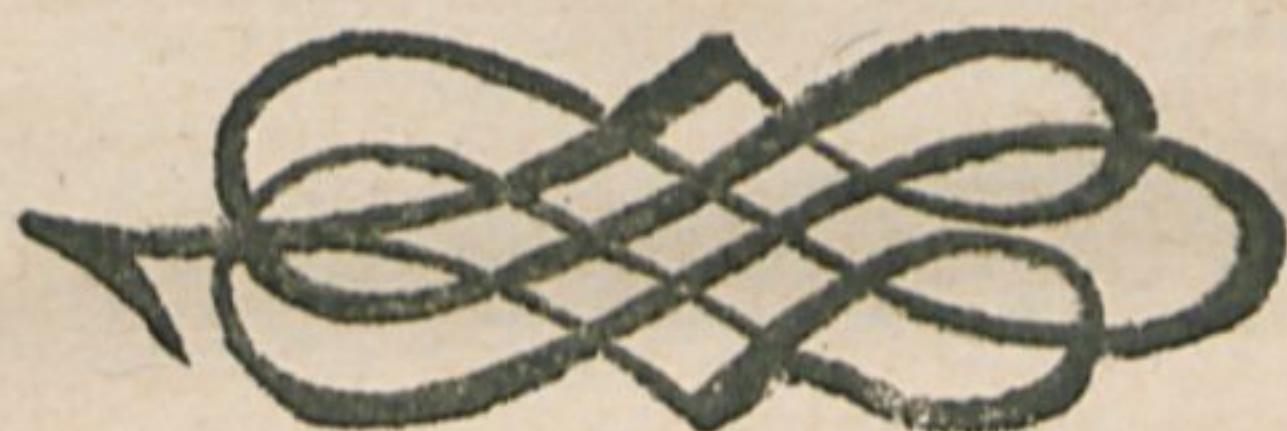
B Tu

Tu precor iniicias rabioso frena furori,
Succedat studio ne scelus omne suo.
Sonus honor tuius est, tua gloria sola per hostes
Hæc populi suffert magna pericla tui.
Quin magis effusam commoti pectoris iram
Turbatrix uerbi gens luat illa tui.
Surge Deus iustum compescere nec amplius iram,
Et furor autorem destruat ipse suum.
Nam licet illorum sumus & rea turba malorum,
Et sumus ante oculos nil nisi culpa tuos.
Non tamen ingentes iratus respice fordes,
Quas primi traxit culpa dolenda patris.
Nec mala naturæ causam præsentia nostræ
In nos irati Numinis esse finas.
Sed potius nostros ingens tua gratia lapsus.
Per Gnatum exuperet sola petenda tuum.
Adserere præsidium tua ne perterrita forsan
Conticeat laudes turba dolore tuas.
Protegat electum tua sed custodia coetum,
Debitus attribui quo tibi possit honor.
Nam furor ille tuum penitus si uinceret agmen,
Partis & aduersæ ceu rata palma foret.
Lusus in oppressos esset uictoria sanctos,
Ecce quid hic potuit quem coluere Deum?
Sed tu iuste pater fusi memor esto cruoris,
Cum gemitu faciem qui uenit ante tuam.
Surge manu recreans oppressum uindice coetum,
Obruat atq; hostes septupla poena tuos.

Sic

Sic electa tui nos qui sumus agmina templi,
Carmina fundemus non moritura tibi.
Atq; æterne Deus tu Christe parentis imago
Viua tui, Verax ac mediator homo.
Adsit in ærumnis tua iam præsentia nostris,
Victrices populi quas uetet esse tui.
Sola Noæ sicut domus est seruata, procellis
Cætera terreni cum periere globi.
Inter & has nostri confusas temporis undas
Sic Ecclesiam protege Christe tuam.

F I N I S.

153028

AB: 153028

Farbkarte #13

B.I.G.

PSALMVS LXXIX
DEVS VENERVNT
GENTES &c. CARMIS.
NE REDDITVS.

PER MELCHIOREM
Stollium Zeopolitanum.

VVITTEBERGÆ
EXCVDEBAT IOHANNES
CRATO.
ANNO M. D. LIII.

